



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce **N. K.**, nar. X.
státní příslušnost Ruská federace
bytem X.
zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2025, č. j. OAM-1372/ZA-ZA11-P10-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2025, č. j. OAM-1372/ZA-ZA11-P10-2023, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 10 140 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 1. 2025, č. j. OAM-1372/ZA-ZA11-P10-2023 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce se domnívá, že napadené rozhodnutí je nezákonné, protože se neadekvátně vypořádává s uplatněnou argumentací. Žalobce se v minulosti účastnil demonstrací konaných v souvislosti se zadržením gubernátora X. oblasti a demonstrací na podporu A. Navalného. Obává se předvolání k výkonu základní vojenské služby.
3. Žalobce shledává napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným a nezákonným. Poznává, že není podstatné, jakou protirežimní činnost vykazoval ve vlasti, když podstatná část jeho výhrad vůči režimu je odvozena od invaze na Ukrajinu. Žalobce má za to, že pro tyto postoje může být v Ruské federaci (dále jen „Rusko“) postižen, neboť znevažovat pozici armády či invazi na Ukrajinu je trestné. Pro svůj dlouhodobý pobyt žalobce přejal český hodnotový systém, který je v rozporu s politikou uplatňovanou Ruskem. Žalobce sleduje situaci na frontě, chování ruských občanů v zahraničí. Obává se, že by jako branec byl vyslán do války a musel by bojovat za hodnoty, které se mu příčí, a riskoval by svůj život. Odmítnutí vojenské služby by bylo vnímáno jako protiprávní jednání. Česká republika (dále jen „ČR“) označuje postup Ruska jako teroristický a neměla by nepřímo podporovat návrat osob, na které dopadá branná povinnost. Podle názoru žalobce je nepochybné, že mu hrozí pronásledování za uplatňování politických práv a svobod.
4. Podklady rozhodnutí se nijak nevěnují právní úpravě postihu za protiválečnou činnost ani smýšlení v domovském státě žalobce. Není tedy jasné, jakými tresty je žalobce za své jednání (a to jak minulé, tak i budoucí) ohrožen. V dané souvislosti odkazuje na skutkově identickou věc, č. j. 19 Az 16/2023-21.
5. Žalovaný chybně vypořádal žalobcovu příslušnost k X.. Žalobce upozorňuje, že z provedeného dokazování vyplývá, že jsou X. na území Ruska diskriminováni. K tomu žalobce uvádí, že X. byla v Rusku trestná do roku 1993, do roku 1999 byla klasifikována jako X. a od roku 2013 byla zakázána „propaganda X.“, k čemuž cituje zprávu Amnesty International, podle které bylo zakázáno pořádání X. na sto let. Žalobce X. a v ČR X. Tak by se v Rusku chovat nemohl, což vyplývá i ze zajištěných podkladů. X. v Rusku není trestná, ale její projevy jsou nezákonné, a to v rámci pojmu X. Vyvozuje, že je X. postavena mimo zákon. Žalobce se domnívá, že je nezbytné objektivně zhodnotit postavení X. na území Ruska, posoudit, zda je žalobce skutečně X. a vyhodnotit relevantnost jeho obav. Napadené rozhodnutí přesvědčivě nehodnotí postavení členů X. v Rusku a neposuzuje žalobcovu X., přičemž žalobce před žalovaným netajil existenci X. Žalovaný nevyslechl X. jako svědka. Po žalobci nelze spravedlivě požadovat, aby se styděl za X. a aktivně ji maskoval. Považuje ji za přirozenou součást každého jedince a není jeho cílem pobuřovat veřejnost.
6. V souvislosti s povinnou účastí v ruské armádě se žalobce v případě návratu též obává značné diskriminace pro X.

7. Závěrem žalobce navrhuje zdejšímu soudu, aby napadené rozhodnutí zrušil, uložil žalovanému, aby o jeho žádosti znovu rozhodl, a přiznal mu náhradu nákladů řízení

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný s žalobou nesouhlasí a neshledává obsah žalobních námitek způsobit zpochybnit jím vyslovené závěry. Napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, zákonné a přezkoumatelné. Není zřejmé, jak aktivity X. souvisí s X. Žalobce nesdělil v průběhu správního řízení žádnou spojitost své osoby a X. Při posouzení obav plynoucích z X. žalovaný odkazuje na napadené rozhodnutí. Žalovaný vzal v úvahu okolnosti, které mohou v určitých případech zvyšovat riziko kriminalizace a precizně je vyloučil. Žalovaný se též podrobně zabýval možnostmi nástupu základní vojenské služby a možným vysláním do bojů na Ukrajině. V této části odkazuje na napadené rozhodnutí. Žalovaný navrhuje žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

9. Dne 9. 10. 2023 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Dne 12. 10. 2023 poskytl žalobce údaje k podané žádosti, v nichž uvedl, že je ruské státní příslušnosti i národnosti. Není v žádné politické straně ani skupině, nikdy se významně politicky neangažoval. Pouze se v roce 2018 účastnil dvou mítinků na podporu A. Navalného a čtyř demonstrací proti zadržení gubernátora X. oblasti. Je X. Domluví se X. a částečně X. Je X. a X. Naposledy ve vlasti žil ve městě X. Do ČR poprvé přicestoval dne 8. 10. 2021 letecky. V ČR měl od jeho příletu udělené studijní vízum. Toto je jeho první žádost o mezinárodní ochranu. Je zdravý. Nebyl trestně stíhán ani odsouzen. K důvodu žádosti uvedl, že se v roce 2023 dozvěděl jeho X. o X. a sdělil mu, že pokud se vrátí domů, udá ho policii a zařídí mu potíže. Žalobce má rodinu pouze ve městě X. a X., jinde nikoliv. Dále vyjádřil obavu z nástupu k základní vojenské službě.
10. Téhož dne žalovaný s žalobcem provedl pohovor, v němž nad rámec výše uvedeného sdělil, že má středoškolské vzdělání. Po dvou rocích zanechal studia na univerzitě v oboru X. Asi tři měsíce pracoval ve vlasti v kavárně, pak odcestoval do ČR. Pro studium v ČR se rozhodl z důvodu jazyka a kvality výuky. Navíc tu má dvě bývalé spolužačky. Studoval v Praze na X. X. Při tom pracoval v kavárně. Žalobci byl uložen výjezdní příkaz, protože v květnu roku 2023 mu zamítli žádost o zaměstnaneckou kartu. V Rusku nečelil žádným problémům. Nikdy neměl ani problémy s policií nebo státními orgány. O X. nikdo nevěděl. Na území Evropské unie (dále jen „EU“) nemá žalobce žádné příbuzné. V současnosti X. X. se o X. dozvěděl od X. žalobce. Poté mu zavolaal a sdělil mu, že se domů nemá vracet a pokud tak učiní, nahlásí ho policii. Může policii nahlásit, že propaguje X., na což je v Rusku zákon. Nebo jej může nahlásit za to, že diskredituje armádu apod. Policie vždy taková nahlášení prověřuje. Žalobce nic takového nedělal, ale tamní policie není objektivní, X. nemá ráda a mohl by skončit ve vězení. X. se žalobci omluvila, ale více se o tom nebavili. Žalobce by mohl žít na jiném místě v Rusku, pokud by nebyla válka. V současné době má však prošlý vnitřní pas. Musel by si ho prodloužit. V takovém případě by mu však hrozil odvod do armády. Odvodové řízení absolvoval někdy v 10. nebo 11. třídě. Je schopný výkonu základní vojenské služby, ale kvůli studiu v Rusku měl odklad nástupu. Platnost však pozbyl tím, že školu nedokončil. Na podzim roku 2022 mu X. sdělil, že mu přišla výzva, aby se dostavil na vojenský komisariát. Dopis nikdo nepřevzal a nikdo po něm ani nepátral. Je však možné, že se mu o tom X. jen nezmínil, neboť mu jakožto bývalý voják tvrdil, že

po něm nyní pátrat budou. Každopádně žalobce je v odvodovém věku a není žádný důvod, aby jej po návratu nepovolali. Žalobce by službu v armádě chápal jako válečný zločin. Pokud by takový rozkaz neuposlechl, hrozí mu vojenský soud a vězení. O tom, že jsou branci základní vojenské služby účastni ve válce na Ukrajině, jsou veřejné informace, např. na křižníku Moskva byli vojáci základní vojenské služby. Žalobce se zajímal o náhradní vojenskou službu, ale tato možnost je nyní v Rusku jen pro ty, kteří mají konexe. Když by nebyla válka na Ukrajině, snažil by se nástupu k základní vojenské službě vyhnout, ale když by nebylo zbytí, nastoupil by. Veřejně se k dění v Rusku nevyjadřuje, jen s kamarády nebo kolegy diskutuje a snaží se jim vysvětlit svůj negativní názor na válku a postoj Ruska v této věci.

11. Ve správním spisu jsou obsaženy zprávy o zemi původu, konkrétně Informace České tiskové kanceláře, ze dne 30. 9. 2024, Putin podepsal výnos o podzimních odvozech do armády (dále jen „Informace ČTK ze dne 30. 9. 2024“), Informace OAMP, Základní vojenská služba, Účast vojáků základní vojenské služby ve válce na Ukrajině, ze dne 21. 3. 2024 (dále jen „Informace OAMP ze dne 21. 3. 2024“), Informace OAMP, ze dne 11. 9. 2024, Sexuální menšiny, Zákon zakazující propagaci X., X. a X., postoj státních orgánů, neziskové organizace, současná situace s výjimkou regionu severního Kavkazu (dále jen „Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024“), Informace OAMP ze dne 8. 7. 2024, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv (dále jen „Informace OAMP ze dne 8. 7. 2024, Bezpečnostní a politická situace“), Informace Finské imigrační služby ze dne 22. 8. 2024, Situace branců a mobilizace, aktualizace k 22. 8. 2024 (dále jen „aktualizovaná Informace Finské imigrační služby ke dni 22. 8. 2024“), Informace Finské imigrační služby ze dne 15. 9. 2023, Rusko – vyhýbání se odvodu během mobilizace (dále jen „Informace Finské imigrační služby ze dne 15. 9. 2023“), Informace OAMP ze dne 8. 7. 2024, Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí, Zacházení ze strany státních úřadů a monitoring sociálních sítí.
12. Žalobou napadeným rozhodnutím nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana, tvrzené problémy ve vlasti nesouvisí s uplatňováním politických práv a svobod, proto z téhož důvodu není žalobce pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný následně vyhodnotil, že žalobci nehrozí pronásledování ani ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť X. nečelí plošně jednání, které by svým rozsahem, intenzitou či povahou trestní odpovědnosti naplňovalo definici pronásledování. Žalobce nebyl ze strany ruských státních orgánů nikdy perzekuován, žádné kroky k X. nečinil, vlast opustil zcela plánovaně a problémy s výhrůžkami otce samy o sobě k udělení azylu nepostačují. Dále žalovaný obšírně shrnul zprávy o zemi původu týkající se otázky základní vojenské služby. Jde o základní státoobčanskou povinnost uznávanou mezinárodními smlouvami a dospěl k závěru, že žalobci nehrozí pronásledování. Podmínky pro udělení doplňkové ochrany žalovaný také neshledal z důvodu absence újmy v zemi původu. Žalovaný při posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany částečně převzal odůvodnění týkající se výkonu základní vojenské služby při posouzení pronásledování, které doplnil o zjištění z Informace ČTK ze dne 30. 9. 2024. Následně dodal, že v Rusku nebyly zaznamenány komplikace u navrátilcích občanů po dlouhodobém pobytu v zahraničí při hraničních kontrolách a konstatoval, že se mu žádost žalobce jeví jako účelová.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán § 75 odst. 2 s. ř. s.
14. Ve věci samé rozhodl soud bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalovaný výslovně ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, a žalobce k výzvě a poučení soudu nevyjádřil s takovým projednáním věci svůj nesouhlas
15. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
16. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
17. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
18. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu *pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
19. Podle ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu *původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
20. Podle čl. 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), *aby bylo jednání považováno za pronásledování ve smyslu čl. 1 odst. A Ženevské úmluvy, musí být a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit, nebo b) souběhem různých opatření, včetně porušování*

lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).

21. Podle čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice *za pronásledování ve smyslu odstavce 1 mohou být mimo jiné považována tato jednání: e) trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2.*
22. Podle čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice se mezi tato jednání řadí zločiny proti míru, válečné zločiny, zločiny proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto zločinech a činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v člancích 1 a 2 Charty OSN.
23. Námitky žalobce lze rozdělit na tři základní části. První část námitek se týká obav z povolání k vojenské službě a účasti na ozbrojeném konfliktu. Druhá část námitek spočívá v nesprávném vypořádání možných příkoří plynoucích z X. Třetí část námitek velmi úzce souvisí s první i druhou částí, a to sice, že se žalobce obává v případě návratu značné diskriminace pro X. v ruské armádě, již by se musel povinně účastnit. Žalobce na základě výše uvedeného shledává napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným a nezákonným, neboť žalovaný se nedostatečně vypořádal s uplatněnou argumentací a napadené rozhodnutí neodpovídá skutečnému stavu věci.
24. Nejprve soud přezkoumal, zda se žalovaný řádně vypořádal s otázkou, zda samotný výkon základní vojenské služby v Rusku není dostatečným azylově relevantním důvodem. Soud totiž považuje za přiměřeně pravděpodobné, že by žalobce mohl být povolán k výkonu základní vojenské služby v případě jeho návratu do vlasti. Splňuje požadavek věku, je zdravý a předvolán k výkonu základní vojenské služby nebyl z důvodu odkladu. K této úvaze žalovaný přikročil zcela omezeně. Pouze na str. 8 napadeného rozhodnutí odkázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 7. 1998, sp. zn. 6 A 508/97, podle kterého povolání k výkonu vojenské služby není pronásledováním, i když je spojeno s účastí na bojových akcích ve válečném konfliktu, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 22. 12. 2004, sp. zn. 7 Azs 321/2004, podle kterého nepřijemnosti v případě výkonu vojenské služby nezakládají odůvodněný strach z pronásledování podle § 12 zákona o azylu.
25. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že branná povinnost a základní vojenská služba představují základní státoobčanskou povinnost. Podle mezinárodních úmluv mohou státy skutečně žádat po svých občanech splnění vojenských povinností a občané jsou povinni je vykonat. Povinnost výkonu základní vojenské služby a branná povinnost nejsou bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, a to ani, když by byla povinnost nastoupení spojena s rizikem povolání do bojových akcí ve válečném konfliktu nebo s hrozbou trestní sankce za nenastoupení vojenské služby či výkonu branné povinnosti (srov. i např. rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44, nebo usnesení téhož soudu ze dne 25. 7. 2018, č. j. 2 Azs 41/2018-39, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015-30, ze dne 12. 7. 2024, č. j. 8 Azs 68/2024-29).
26. Výše uvedené však neplatí bezvýjimečně. Soud upozorňuje na rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45, v němž NSS uvedl: *„samotné plnění branné povinnosti nelze bez dalších souvislostí považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 ani § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, pokud se ovšem jedná o plnění takové povinnosti v regulérní armádě demokratického právního státu, které je v souladu s vnitrostátním i*

mezinárodním právem, a pokud je daným státem respektována možnost odepření výkonu takové vojenské služby z důvodu svědomí či náboženského přesvědčení, ať již zavedením náhradní (civilní) služby nebo jiným způsobem, nebo přinejmenším, pokud takové odepření výkonu vojenské služby není ve smyslu čl. 9 odst. 2 písm. c) směrnice 2011/95/EU trestáno nepřiměřenými nebo diskriminačními sankcemi. Branná povinnost spojená s účastí na ozbrojeném konfliktu naopak může být důvodem pro udělení azylu dle § 12 písm. b) citovaného zákona mimo jiné tehdy, pokud žadateli ve smyslu čl. 9 odst. 2 písm. e) uvedené směrnice hrozí trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu takové vojenské služby během konfliktu za situace, kdy by tento výkon mohl zahrnovat přímou či nepřímou účast žadatele na mezinárodních válečných zločinech, zločinech proti lidskosti, jiných vážných nepolitických zločinech nebo činech, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN, a pokud je zároveň dána souvislost mezi tímto způsobem pronásledování žadatele a azylově relevantními důvody pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) uvedeného zákona, resp. čl. 2 písm. d) a čl. 10 citované směrnice.“ (srov. i rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44).

27. Soud poukazuje též na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 19. 11. 2020 ve věci C-238/19, *EZ v. Bundesrepublik Deutschland*. Při výkladu čl. 9 odst. 2 písm. e) kvalifikační směrnice dospěl SDEU k závěru, že se toto ustanovení vztahuje též na „brance, který odepře vykonat vojenskou službu za konfliktu, avšak nezná své budoucí služební zařazení v rámci armády, (jelikož) v kontextu všeobecné občanské války, která se vyznačuje opakovaným a systematickým páčáním zločinů nebo jednání uvedených v čl. 12 odst. 2 téže směrnice armádou, která nasazuje brance, by výkon vojenské služby znamenal přímou či nepřímou účast na spáchání takových zločinů nebo jednání bez ohledu na zařazení v rámci armády“. Současně bylo tímto rozsudkem dovozeno, že čl. 9 odst. 2 písm. e) ve spojení s čl. 9 odst. 3 kvalifikační směrnice „musí být vykládána v tom smyslu, že existenci souvislosti mezi důvody uvedenými v čl. 2 písm. d), jakož i v článku 10 této směrnice a trestními stíháními a tresty za odepření výkonu vojenské služby podle čl. 9 odst. 2 písm. e) uvedené směrnice nelze považovat za prokázanou pouze z toho důvodu, že tato trestní stíhání a tyto tresty souvisejí s uvedeným odepřením. Je však dána silná domněnka, že odepření výkonu vojenské služby za podmínek stanovených v čl. 9 odst. 2 písm. e) téže směrnice souvisí s jedním z pěti důvodů připomenutých v jejím článku 10. Je věcí příslušných vnitrostátních orgánů, aby s ohledem na všechny dotčené okolnosti ověřily pravděpodobnost této souvislosti.“
28. S ohledem na výše citovaný rozsudek Soudního dvora EU není rozhodující, k jaké jednotce by byl žalobce zařazen. Není rozhodující ani jakou činnost by v rámci jednotky vykonával. Podstatné však je, zda by tato činnost alespoň nepřímou souvisela s páčáním válečných zločinů. Pokud je branná povinnost spojená, byť s nepřímou s účastí na ozbrojeném konfliktu, může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu, a to za podmínek, že:
 - a) žadateli o mezinárodní ochranu hrozí za odepření výkonu vojenské služby trestní stíhání nebo trest,
 - b) výkon vojenské služby by mohl zahrnovat přímou či nepřímou účast žadatele na mezinárodních válečných zločinech, zločinech proti lidskosti, jiných vážných nepolitických zločinech nebo činech, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN, a

- c) je dána souvislost mezi tímto způsobem pronásledování žadatele a azylově relevantními důvody pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, resp. čl. 2 písm. d) a čl. 10 kvalifikační směrnice.
29. Je obecně známou skutečností, že ruská vojska páchají na ukrajinském území zločiny proti míru a zločiny proti lidskosti (viz. rozsudky NSS ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021-49, ze dne 26. 10. 2022, č. j. 4 Azs 214/2022-46, ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021-37, či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 11. 2022, č. j. 41 Az 25/2022-92). Tento závěr pak nakonec vyplývá i z Informace OAMP ze dne 8. 7. 2024, Bezpečnostní a politická situace. Vojenská invaze ruské armády na Ukrajinu je aktem mezinárodní agrese (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021-49). Je evidentní, že Rusko svými činy a jednáním vůči Ukrajině naplňuje zločiny a jednání ve smyslu čl. 12 odst. 2 kvalifikační směrnice.
30. Otázkou sankcionování za vyhýbání se nástupu základní vojenské služby, se žalovaný zabýval na str. 8-9 napadeného rozhodnutí. Při jejím posouzení vycházel z Informace OAMP ze dne 21. 3. 2024. Z této zprávy zjistil, že tresty byly zpřísněny během roku 2023. První potrestání se chápe jako přestupek, za nějž lze uložit pozastavení řidičského oprávnění, zákaz registrace vozidel, zákaz získat půjčku apod. Opakované provinění je kvalifikováno jako trestný čin, za nějž hrozí peněžitý trest, či odnětí svobody na dva roky. Žalovaný na str. 10 a 14 napadeného rozhodnutí učinil závěr, že žalobce předvolání k nástupu nepřevzal a nehrozí mu v případě návratu do vlasti neadekvátní jednání či nepřiměřený trest. S tímto závěrem se soud neztotožňuje. Jak soud uvedl výše, žalobce je v odvodovém věku, navíc jak mu sdělil jeho otec, žalobci přišla výzva od vojenského komisariátu, aby se dostavil. Žalobce několikrát projevil svou vůli nenastoupit k základní vojenské službě. Činy, které Rusko páchá na ukrajinském území se žalobci přičítá a nechce je podporovat. Lze tedy předpokládat, že se v případě povolání k výkonu základní vojenské služby bude nástupu vyhýbat. Zároveň není vyloučeno, že tak bude činit pouze jednou. Lze tedy očekávat, že by žalobci hrozilo za opakované odepření nástupu výkonu (které soud předpokládá) trestní stíhání či trest.
31. Přes pochybení týkající se posouzení výkonu základní vojenské služby jako možného azylově relevantního důvodu se žalovaný na str. 10-11 a 14-16 zabýval otázkou vysílání branců základní vojenské služby do války na Ukrajině. Žalovaný při posouzení vycházel z aktualizované Informace Finské imigrační služby ke dni 22. 8. 2024, Informace ČTK ze dne 30. 9. 2024 a z Informace OAMP ze dne 21. 3. 2024. Poukázal na ojedinělost případů, kdy se branci ocitli ve válečné zóně nebo v anektovaných oblastech. Jejich vyslání do těchto oblastí je ze zákona možné, neboť se jedná o ruské území. Vrchní představitelé slibují, že branci nebudou vysláni do války na Ukrajině. Branci nemohou být vysíláni do bojových akcí, jsou považováni za nezpůsobilé k boji, ale je možné je využít k ochraně hranic (včetně rusko-ukrajinských) a k podpůrným úkolům.
32. Ze zmíněných zpráv skutečně vyplývá, že ruská legislativa umožňuje nasazení branců základní vojenské služby do oblastí zmítaných boji mimo ruské území. Tímto územím se míní i tzv. nová území (že jde o Luhanskou, Chersonskou, Doněckou a Záporožskou oblast je obecně známou skutečností). Mimo tato území byli branci údajně vysíláni do oblastí mezi Ukrajinou a Ruskem v okolí Brjansku, Kurska a Belgorodu, kde probíhá ozbrojený konflikt. Vrchní představitelé, včetně prezidenta Putina, opravdu slíbili, že do tzv. nových území branci vysílání nebudou. Tato tvrzení však nemají oporu v jiných nezávislých zdrojích, mají tak velmi nízkou vypovídající hodnotu a soud je nepovažuje

- za pravdivá (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2019, č. j. 45 Az 23/2018-55, či rozsudky NSS ze dne 16. 6. 2020, č. j. 1 Azs 422/2019-41, ze dne 31. 7. 2024 č.j. 2 Azs 163/2024-27). K vysílání branců základní vojenské služby do výše zmíněných oblastí v některých případech skutečně dochází. Jde o jednotky případů. Byť branci nestojí v první linii a jsou pověřeni podpůrnými funkcemi (např. ostraha hranic nebo budování obranné linie), jsou stále v oblasti, která může být každým okamžikem ostřelovaná a je životu nebezpečná.
33. Žalovaný parafrázoval z aktualizované Informace Finské imigrační služby ke dni 22. 8. 2024, Informace ČTK ze dne 30. 9. 2024 a z Informace OAMP ze dne 21. 3. 2024. V napadeném rozhodnutí však zcela absentuje závěr žalovaného o tom, zda je přiměřeně pravděpodobné, že žalobce bude jako branec základní vojenské služby vyslán do oblastí zmítaných ozbrojeným konfliktem. Přitom právě opatřené zprávy o zemi původu vypovídají o tom, že branci mohou být vysíláni do tzv. nových území, či do oblasti bojů na ruském území a plnit podpůrné úkoly. Žalovaný se ostatně ani blíže nezabýval tím, v čem tyto podpůrné úkoly spočívají, a zda samy o sobě nejsou život ohrožující. Shromážděné informace neposkytují dostatečně přesné údaje. Je nezbytné, aby žalovaný v dalším řízení shromáždil další informace, řádně je provedl a na základě skutkových zjištění vyhodnotil, zda je přiměřeně pravděpodobné, že by žalobce mohl být vyslán do oblastí ozbrojeného konfliktu, a zda mu v souvislosti s tím hrozí zacházení či jednání, které by mohlo představovat hrozbu pronásledování či reálné nebezpečí vážné újmy.
34. Žalovaný se dále zabýval otázkou podpisu profesionální smlouvy branců s ruskou armádou. Poukázal na problematičnost nátlaku vyvíjeného na brance k jejímu podpisu. Zároveň upozornil na dobrovolnost podpisu. Konstatoval, že branci i jejich příbuzní mají možnost využít lidskoprávních organizací, či internetových stránek, jež obsahují informace o tom, jak se podpisu vyhnout a minimalizovat nátlak. Upozornil též na využití právních mechanismů k ochraně práv. Konstatoval, že v případě žalobce nelze dovodit, že by branci neměli možnost zajistit si informace, podpis smlouvy následně odmítnout a případně využít právních mechanismů. Žalovaný též uzavřel na str. 16 napadeného rozhodnutí, že byť se vojenské struktury snaží brance všemi možnými způsoby manipulovat a nalákat k podpisu, nehrozí žalobci v té souvislosti závažné jednání ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Ohledně otázky možného pronásledování pak takový závěr absentuje.
35. Soud konstatuje, že Informace Finské imigrační služby ke dni 22. 8. 2024, jakož i Informace OAMP ze dne 21. 3. 2024 pojednávají o problematice podpisu výše zmíněných smluv. Hovoří o tlaku, jenž je vyvíjen na brance, a to včetně zneužití neznalosti branců tohoto institutu. Zprávy obsahují mimo jiné i popis způsobu, jakým armáda nutí brance k podpisu. Jedná se o slib vysokých platů, výhod, lživých příslibů propuštění ze služby po určité době, služby mimo válečnou zónu, ale i nátlak výhrůžkami vězením nebo vysláním do bojové zóny. Objevily se i případy, kdy branci nevěděli, co podepisují. Uvádí se, že bylo k podpisu použito násilí. Existují k obraně ochranné mechanismy v podobě stížnosti k velení, vojenské prokuratuře či ministerstvu, v případě potřeby i žaloba. Tyto prostředky ochrany však mají podle zdrojů omezený vliv na nápravu situace, obzvláště od vypuknutí války na Ukrajině.
36. Soud se neztotožňuje se závěrem žalovaného. Žalovaný informace selektoval a blíže se nezabýval konkrétními jednáními, kterým mohou být branci při vynucení podpisu vystaveni. Přitom zprávy uvádí, že tlak k podpisu obecně vzrůstá, některé zdroje

- dokonce hovoří o tom, že bylo využito i násilí a od vypuknutí války na Ukrajině mají prostředky ochrany omezený vliv na nápravu situace. V dalším řízení žalovaný řádně provede všechny opatřené zprávy vztahující se k dané problematice a znovu posoudí, zda by jednání ruské armády mohlo naplňovat znaky pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, či vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
37. Žalobce upozorňuje, že pro své protirežimní postoje odvozené od zadržení gubernátora X. oblasti a podpory A. Navalného, může být v Rusku postižen. O této protirežimní činnosti se žalobce zmínil již v průběhu správního řízení. Tím splnil svou povinnost a jí odpovídající břemeno tvrzení (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86). Soud na tomto místě upozorňuje, že není povinností žadatele, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57). Žalovaný měl povinnost se těmito skutečnostmi zabývat a posoudit, zda se nejedná o skutečnosti relevantní z hlediska zákona o azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41). Toto posouzení však v napadeném rozhodnutí zcela absentuje. Žalovaný k těmto tvrzením neučinil žádná skutková zjištění a nevyhodnotil, zda v této souvislosti hrozí žalobci pronásledování (§ 12 písm. b) zákona o azylu), nebo vážná újma (§ 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu). Z toho důvodu je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné (srov. např. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64)
38. Dále žalobce vyjádřil svou obavu z perzekuce pro X. Žalobce v průběhu správního řízení sdělil, že je X. a obává se návratu do vlasti mimo jiné z důvodu možného potrestání. Konkrétně mu jeho otec vyhrožoval, že jej v případě návratu nahlásí policii. Žalobce uvedl, že policie není objektivní a vůči X. má negativní přístup.
39. Žalobou žalobce klade k tíži žalovaného, že v průběhu správního řízení nerefletoval jeho X., přitom ale ve správním řízení uvedl, že X. Pokud ve správním řízení netvrdil nic o X., nemohl se žalovaný tímto ani zabývat. V návaznosti na to soud připomíná žalobci, že je to právě on, koho tíží povinnost tvrzení a jí odpovídající břemeno tvrzení (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86). Přednesení nových skutečností až v řízení před soudem je tedy možné, pouze pokud jde o takové skutečnosti, které žalobce nemohl bez vlastní viny uvést již v řízení před žalovaným. Tedy jen takové skutečnosti, které nastaly až v průběhu řízení, či takové, které ve fázi správního řízení nebyly žadateli známy (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32). I kdyby se jednalo o novou skutečnost, je pro posouzení žaloby irelevantní, neboť žalovaný nespороval X. Proto se otázkou věrohodnosti takového tvrzení ani soud nezabýval.
40. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu může být důvodem pronásledování příslušnost k určité sociální skupině. Podle rozsudku NSS ze dne 5. 10. 2006, č. j. 2 Azs 66/2006-52: „...X. žadatele o azyl může být podle okolností a s ohledem na poměry v zemi původu považována za znak jeho příslušnosti k určité sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.“ Dále rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-473/16 hovoří o tom, že: „X. představuje charakteristiku, která může zakládat příslušnost žadatele k určité sociální skupině, ve smyslu čl. 2 písm. d) směrnice 2011/95, pokud skupina osob, jejíž příslušníci sdílejí stejnou sexuální orientaci, je vnímána okolní společností jako odlišná.“ Z Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024 vyplývá, že státní moc a veřejná média vystupují proti X. Postoj ruské

společnosti je negativní a diskriminační. Soud je přesvědčen, že podmínka příslušnosti k sociální skupině je splněna.

41. Žalovaný se obavami žalobce plynoucími z X. zabýval na str. 4-6 napadeného rozhodnutí. Své hodnocení vystavěl na skutkových zjištěních z Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024. Žalovaný dospěl k závěru, že není přiměřeně pravděpodobné, aby byl žalobce v případě návratu do vlasti podroben jednání vykazujícímu znaky pronásledování. Tento závěr žalovaný odůvodnil tak, že X. plošně nečelí represivnímu jednání, které by svým rozsahem, intenzitou či povahou trestní odpovědnosti vykazovalo znaky pronásledování. Dále odkázal na statistiky počtu stíhaných osob podle X. Tyto hovoří o 10-30 stíhaných osobách ročně v rozmezí let 2016-2022. Žalovaný dovodil, že porušení zmíněného zákona je kvalifikováno jako přestupek. V kontextu rozlohy a lidnatosti Ruska dochází k jeho stíhání v zanedbatelném množství případů. Žalovaný rovněž poukázal na výši ukládaných peněžitých trestů fyzickým osobám a uzavřel, že je nelze vyhodnotit jako nepřiměřené a nelze je považovat za závažné porušení lidských práv, které by naplňovalo definici pojmu pronásledování. Žalovaný upozornil na to, že žalobce ve vlasti nevyvíjel aktivity k X. či k projevu nesouhlasu se zákonem X. V důsledku toho konstatoval, že spekulativní závěr ohledně možného budoucího vývoje v osobním životě k udělení azylu zcela jednoznačně nepostačuje, stejně jako samotná X. Konstatoval, že žalobce neměl žádné problémy s ruskými státními orgány. Výhrůžky otce o nahlášení žalobce policii, považoval žalovaný za nedostačující a čistě spekulativní s ohledem na hodnocení vysoké míry pravděpodobnosti závažného jednání ruských státních orgánů. V zemi dochází k porušování lidských práv, avšak po zhodnocení konkrétní situace žalobce, žalovaný neshledal žádná závažná rizika. Odkázal žalobce v případě jeho návratu na usídlení ve X., kde je situace pro X. příznivější. Žalobce vycestoval z vlasti plánovaně za účelem studia v ČR, nikoliv pod tlakem tíživých okolností.
42. Stěžejní otázkou je, zda je podle zákona X. žalobce vystaven perzekuci za jakýkoliv projev X. navenek, či nikoliv. Žalovaný na str. 5 napadeného rozhodnutí uvedl: „Žadatele rozhodně nelze označit jako osobu, která ve veřejném a mediálním prostoru aktivně propaguje či propagovala X., tím méně s dopadem na X, jenž je primárně omezována stanoveným ruským federálním zákonem X. o tzv. X.“ Dále konstatoval na téže straně, že: „...dle uváděné zprávy je zcela evidentní, že novela předmětného zákona, jenž vešla v platnost v prosinci 2022, pouze rozšířila zákaz zveřejňování X., včetně X. atd., což se jmenovaného žadatele nikterak nedotýká, přičemž ani doposud ve vlasti X. nikdy ve veřejném ani mediálním prostoru nepropagoval...“ Citované závěry žalovaného ohledně zákona X. se objevily již v několika správních rozhodnutích, která zdejší soud přezkoumával. Součástí správního spisu byla identická Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024. Proto soud v této věci plně odkazuje na odůvodnění v rozsudcích zdejšího soudu ze dne 22. 4. 2025, č. j. 21 Az 1/2025-36 a č. j. 21 Az 2/2025-32. V těchto rozsudcích zdejší soud konstatoval:

„Žalovaný na s. 9 napadeného rozhodnutí uvedl: „Žadatele rozhodně nelze označit jako osobu, která ve veřejném a mediálním prostoru aktivně propaguje či propagovala X., tím méně s dopadem na X., jenž je primárně omezována stanoveným ruským federálním zákonem X. o tzv. X.“ Tento závěr žalovaný formuloval nejednoznačně. Výkladovými metodami lze totiž dospět ke dvěma významům. V prvním pojetí by takto formulovaná věta mohla znamenat, že zákon X. primárně chrání X. před propagací X. To by v důsledku

znamenal *úzce profilované sankcionování X. primárně ve vztahu k X., jak tomu bylo před novelou zákona z roku 2022. Ve druhém pojetí by tato věta mohla znamenat, že zmíněný zákon sankcionuje propagaci X. v celé společnosti, kterou tedy primárně chrání a žalobce ji nepropaguje ani mezi X. Soud konstatuje, že je žalovaný povinen své závěry formulovat srozumitelně tak, aby jim primárně rozuměl adresát napadeného rozhodnutí. Vedle toho žalovaný uvádí, že novela zákona X. z roku 2022 pouze rozšířila zákaz zveřejňování X. včetně změny pohlaví, což se žalobce nijak nedotýká, protože ve své vlasti nikdy X. nepropagoval. Pro oba případy soud konkretizuje, že Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024 uvádí: „Zákaz zveřejňování X. i pro zbytek společnosti rozšířila novela předmětného zákona a souvisejících zákonů v prosinci 2022, která v návaznosti zpřísnila již existující tresty a omezila dále veřejnou viditelnost X.“ Dále též upřesňuje: „Šíření čehokoli s obdobným obsahem mezi X., v online prostoru nebo sdělovacích prostředcích je v nynější právní úpravě definováno jako přitěžující okolnost.“ Z toho lze dovodit, že se zákon před novelou zaměřoval pouze na zákaz šíření informací o X. mezi X., zatímco aktuálně je zákaz rozšířen a dopadá v základní skutkové podstatě na šíření v celé společnosti. Šíření informací o X. mezi X. je nyní přitěžující okolností. Z výše citovaného úseku napadeného rozhodnutí rovněž vyplývá, že zákon X. podle žalovaného sankcionuje osoby propagující X. ve veřejném a mediálním prostoru. Tento závěr však nemá jakýkoliv podklad a podle názoru soudu, nelze k této dedukci dojít z pouhých statistik o sankcích na základě tohoto zákona. Z opatřených zpráv nevychází informace, co se míní termínem „X.“. V takto široce a neurčitě vymezeném pojmu pod něj může teoreticky spadat jakýkoliv projev např. X.*

Bude povinností žalovaného v dalším řízení opatřit zprávy o zemi původu, které poskytnou odpověď na otázku: „Co se skutečně míní ve smyslu zákona X. propagací X., která je sankcionována?“. Jinak není možné učinit jednoznačný závěr v rámci testu přiměřené pravděpodobnosti, zda by žalobce mohl být v případě návratu podroben jednání naplňujícím parametry pronásledování. Žalobce totiž naposledy opustil vlast X., kdy platila ještě stará úprava zákona X. Nelze tedy při posouzení přiměřené pravděpodobnosti pronásledování státními orgány vycházet z toho, že tehdy nebyl objektem zájmu ruských státních orgánů, když dřívější úprava zákona sankcionovala „pouze“ šíření X. mezi X.“

43. Soud žalovaného upozorňuje i na prospektivní rozhodování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Pronásledování v minulosti není rozhodující. Jde o pouhý faktor, který má žalovaný povinnost brát v potaz. Soud v daném ohledu odkazuje na rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36: „V rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je tedy zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112). Žalobce v tomto případě opustil vlast naposledy v roce 2020. V té době také platila stará právní úprava zákona X. Nenávist vůči X. v Rusku se stupňuje, jak vyplývá z Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024, násilí páchají čím dál tím častěji nestátní aktéři a policie nereaguje vždy adekvátně. Žalobce tvrdil, že policie vůči X. nereaguje objektivně a jakékoliv nahlášené jednání rozporné se zákonem X. prošetřuje. Žalovaný a ostatně ani soud však není schopný odpovědět na otázku, jaká jednání jsou ve smyslu zákona X. postihována. V kontextu výše uvedeného a stále více se stupňující nenávisti ruské společnosti vůči X., si žalovaný i v tomto případě bude povinen opatřit podklady, které podají ucelenou odpověď na zdejší soudem vyřčenou otázku v rozsudcích ze dne 22. 4. 2025, č. j. 21 Az 1/2025-36 a č. j. 21 Az 2/2025-32,

neboť tato koresponduje i se zde projednávaným případem. Teprve následně žalovaný posoudí, zda je přiměřeně pravděpodobné, že by žalobce v případě návratu mohl být podroben jednání naplňujícímu parametry pronásledování.

44. Žalovaný na str. 5 napadeného rozhodnutí upozorňuje, že žalobce svou X. ve veřejném či mediálním prostoru aktivně nepropagoval a nepropaguje. Zároveň se nezapojil do X. a neprojevil ani nesouhlas se zákonem X. To, že žalobce nebyl ve vlasti nebo v ČR X. mu nelze klást k tíži. X. je součástí X. a je zcela na něm, do jaké míry je bude sdílet s rodinou, blízkými osobami, ba dokonce s veřejností. (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 5. 2024, č. j. 21 Az 1/2024-41).
45. Žalobce dále upozorňuje, že po něm nelze požadovat, aby se v případě návratu do vlasti choval zdrženlivěji a X. skrýval. V této souvislosti soud odkazuje na závěr rozsudku Soudního dvora EU ze dne 7. 11. 2013 ve spojených věcech C-199/12 až C-201/12: „*Při posuzování žádosti o přiznání postavení uprchlíka nemohou příslušné orgány rozumně očekávat, že žadatel o azyl bude v zemi původu X. skrývat nebo si bude počínat se zdrženlivostí při projevoování X., aby se vyhnul riziku pronásledování.*“ Soud dodává, že po žalobci rovněž nelze rozumně požadovat, aby si pro život vybral velké město jako je X. či X. jen na základě vyšší míry tolerance X. tamní společnosti.
46. Žalovaný neshledal závažná rizika ve spojení se X. Z Informace OAMP ze dne 11. 9. 2024 přitom plyne, že se násilí vůči X. dopouští čím dál tím častěji státní aktéři. V zemi panuje X. Tato je navíc v ruské společnosti podporovaná veřejnou televizí a výstupy státních aktérů. Mezi X. panuje nedůvěra v tamní policii, neboť se ne vždy zachová adekvátně. Žalovaný tyto skutečnosti opomněl a nevypořádal se s nimi. Přitom vypovídají o možnosti pronásledování či hrozby vážné újmy žalobce pro X. nejen ze strany státních orgánů, ale i soukromých osob. Žalovaný se měl zaměřit též na to, zda v Rusku existuje funkční vnitřní ochrana, tedy zda jsou v případě azylově relevantního jednání ze strany soukromých osob ruské státní orgány schopné a ochotné poskytnout žalobci ochranu (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007-93).
47. Na závěr soud upozorňuje, že žalovaný posoudil žalobcovy tvrzené důvody zcela izolovaně. Žalobce již od počátku správního řízení tvrdil, že X. a má obavy ze základní vojenské služby. Žalovaný na str. 10 napadeného rozhodnutí v reakci na skutková zjištění učiněná z Informace OAMP ze dne 21. 3. 2024 a z aktualizované Informace Finské imigrační služby ze dne 22. 8. 2024 uvedl, že dané zdroje neuvádí žádné případy diskriminace uplatňované v souvislosti s výkonem základní vojenské služby z důvodu X. Z toho, že zmíněné zprávy o zemi původu neobsahují informace o diskriminaci X. v ruské armádě, nemohl žalovaný učinit závěr o neexistenci takového jednání. To, že opatřené zprávy neobsahují informace o možné diskriminaci je zapříčiněno jen a pouze tím, že se této problematice nevěnují, nikoliv tím, že by se takové příkoří nedělo. Žalovaný, a nakonec ani soud tak ze správního spisu nemůže zjistit, zda by žalobce byl, či nebyl při výkonu základní vojenské služby znevýhodněn kvůli X. Žalovaný si měl opatřit zprávy o zemi původu, které se věnují této problematice, tyto řádně provést a nakonec posoudit, zda žalobci z důvodu X. hrozí zvýšené riziko pronásledování nebo vážné újmy při absolvování základní vojenské služby, a to včetně rizika odvelení do bojů na Ukrajině.
48. V dalším řízení je žalovaný povinen shromáždit dostatek podkladů týkajících se povinnosti vykonat základní vojenskou službu v Rusku. Žalovaný zejména bude

reflektovat závěry aktuální judikatury ve vztahu ke zločinům proti míru a zločinům proti lidskosti páchaných Ruskem na Ukrajině. V tomto duchu se pak bude zabývat i otázkou sankcionování za nenastoupení k výkonu základní vojenské služby v ruské armádě a následnému posouzení možného pronásledování či nebezpečí vážné újmy v souvislosti s výkonem základní vojenské služby. Žalovaný je též povinen shromáždit podklady týkající se informací, zda a za jakých podmínek dochází při plnění základní vojenské služby k nasazení branců do ozbrojeného konfliktu na Ukrajině. Tyto podklady řádně provede a vyhodnotí, zda je dána přiměřená pravděpodobnost, že by žalobce mohl být při výkonu základní vojenské služby vyslán do oblastí bojů na Ukrajině a hrozilo by mu tak pronásledování či vážná újma. K problematice uzavírání profesionálních smluv branců s ruskou armádou si žalovaný opatří dostatek podkladů. Podklady řádně provede a následně vyhodnotí, zda je přiměřeně pravděpodobné, že by byl žalobce při výkonu základní vojenské služby nucen podepsat tuto smlouvu a byl podroben jednání ruské armády, které by mohlo naplňovat znaky hrozby pronásledování či vážné újmy. Žalovaný má povinnost podrobit zkoumání, zda existuje přiměřená pravděpodobnost, že žalobci bude hrozit pronásledování či vážná újma za jeho protirežimní aktivity v účasti na demonstracích a mítincích v roce 2018.

49. Žalovaný znovu posoudí otázku postavení X. v Rusku. Za tím účelem si opatří podklady, které poskytnou odpověď na otázku: „*Co se skutečně míní ve smyslu zákona X. propagací X., která je sankcionována?*“. Na základě skutkových zjištění pak učiní závěr, zda je přiměřeně pravděpodobné, že bude žalobce po návratu vystaven hrozbě pronásledování či reálnému nebezpečí vážné újmy. Žalovaný posoudí i otázku dostupnosti vnitřní ochrany před útoky soukromých osob z důvodu X. Žalovaný také posoudí, zda žalobci kvůli X. hrozí zvýšené riziko pronásledování nebo vážné újmy při absolvování základní vojenské služby včetně rizika odvelení do bojů na Ukrajině. Za tím účelem si opatří dostatek informací o postavení X. v rámci ruské armády a určí, zda dochází v armádě k jejich diskriminaci.
50. S ohledem na shora uvedené soud napadené rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) a b) s.ř.s. zrušil. V souladu s § 78 odst. 4 s.ř.s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku žalovaného v dalším řízení zavazuje (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
51. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady vynaložené žalobcem na dané řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony (§ 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. – tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu) právní služby v částce 4 620 Kč za jeden úkon, celkem 9 240 Kč a náhradu hotových výdajů v částce 450 Kč za jeden úkon, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze 14. července 2025

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
soudce